

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 157/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. H., M., zastúpeného advokátkou JUDr. M. Č., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 260/2007 a postupom Krajského pozemkového úradu v B. v konaní vedenom pod č. 519-132/2005/SCA a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. novembra 2010 doručená sťažnosť Ing. J. H., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 260/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a postupom Krajského pozemkového úradu v B. (ďalej len „krajský pozemkový úrad“) v konaní vedenom pod č. 519-132/2005/SCA.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti v podstatnom uviedol:

„Žalobou o vypratanie pozemku, doručenou na súd 17.12.2007, sa sťažovateľ domáha, aby súd zaviazal žalovaných, a to L. H., bytom B., ďalej E. W., bytom B., J. O., bytom B., P. S., bytom B., P. K., bytom B., T. L., bytom B., L. P., bytom B., J. S., bytom B., Š. C., bytom B., J. V., bytom B. R. J., bytom B., aby vypratali pozemok parc. č. 15405, kat. úz. B. a vydali ho jeho sťažovateľovi, ako vlastníkovi, v lehote do 7 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Sťažovateľ sa predmetnou žalobou tiež domáha, aby súd zaviazal spoločne a nerozdielne odstrániť z pozemku parc. č. 15405, kat. úz. B. všetky stavby a porasty, ktoré tam sami postavili, či vysadili, prípadne, ktoré tam z ich súhlasom postavili či vysadili tretie osoby. ...

Sťažovateľ sa pri uplatňovaní vlastníckeho práva k predmetnému pozemku opiera o právo na pokojné užívanie majetku, ako jedného zo základných ľudských práv. Keďže toto jeho právo neporušujú len odporcovia, proti ktorým smeruje pôvodný žalobný návrh, ale aj príslušné orgány štátnej správy, a to

1. tým, že uznali zmluvu o dočasnom užívaní pozemku z 1.11.1983, uzavretú medzi J., B. na jednej strane a Z. R. na strane druhej za právne relevantný právny akt napriek tomu, že súhlas s jej uzavretím nebol vydaný vo forme právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu štátnej správy a tiež tým

2. pristupujú k riešeniu danej veci laxne a spôsobujú neodôvodnené prieťahy v konaní podľa zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadania vlastníctva,
podal sťažovateľ návrh na zmenu - rozšírenie žalobného návrhu v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II pod č. 21C/260/2007. ...

Krajský pozemkový úrad v B. listom z 12.08/2009 č. 1040/205/2009 oznámil právnej zástupkyňi sťažovateľa JUDr. M. Č., že nemôže konať kým Okresný súd Bratislava II v konaní č. 21C/260/2007 nerozhodne o predbežnej otázke týkajúcej sa právnej relevantnosti zmluvy o užívaní predmetného pozemku uzavretej medzi pôvodne žalovanými fyzickými osobami združenými v záhradkovej osade a J., ktoré im predmetný pozemok poskytlo, do užívania. ...

Okresný súd Bratislava II uznesením č. 21 C/260/2007-189- zo 4.11.2009 prerušil konanie vedené pod č. 21 C/260/2007, a to až do právoplatného rozhodnutia v správnom konaní vedenom na Okresnom pozemkovom úrade v B., Krajskom pozemkovom úrade v B. pod č. 519-132/2005/SCA a Ministerstve pôdohospodárstva SR pod č. 5227/2005-910/2002.

...

Rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II a tiež Krajského pozemkového úradu nekonať voči (resp. prerušiť konanie), vytvorili paradoxnú procesnú situáciu uzavretého kruhu...

Od doručenia žaloby súdu do podpísania tejto ústavnej sťažnosti uplynú čoskoro 3 roky. Možno teda konštatovať, že v predmetnom konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II došlo k prieťahom v konaní. ... Predlžovanie súdneho konania a konania pred orgánmi štátnej správy vyhovuje pôvodným žalovaným, ktorí bez právneho titulu užívajú sťažovateľov majetok a súd a tiež príslušné orgány štátnej správy sa takto postavili na stranu týchto osôb a prestali byť nestrannými.

Z vyššie uvedených skutočností jednoznačne vyplýva, že Okresný súd Bratislava II a Krajský pozemkový úrad v B. svojou nečinnosťou spôsobili prieťahy v konaní, čím porušili základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov garantované Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, Čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Z príloh pripojených k sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa 26. júna 2009 obrátil na okresný súd so svojou sťažnosťou na prieťahy v napadnutom konaní. Podpredsedníčka okresného súdu v odpovedi na jeho sťažnosť z 9. júla 2009 uviedla, že v uvedenej veci okresný súd koná plynule a bez prieťahov, pričom sa musel vysporiadať s procesnými návrhmi sťažovateľa, preto sťažnosť hodnotí ako nedôvodnú.

Na základe uvádzaných dôvodov sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súdom Bratislava, v konaní vedenom pod č. 21 C/260/2007, porušil sťažovateľovo právo, priznané Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov.

Krajský pozemkový úrad v B. v konaní vedenom pod č. 519-132/2005/SCA porušil sťažovateľovo právo, priznané Čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky podľa § 56 ods. 3 písm. a zákona č. 38/1993 Z.z. ukladá Okresnému súdu Bratislava II, aby vo veci č. 21 C/260/2007 konal.

Ústavný súd Slovenskej republiky podľa § 56 ods. 3 písm. a zákona č. 38/1993 Z.z. ukladá Krajský pozemkový úrad v B., aby vo veci č. 519-132/2005/SCA konal.

Okresný súd Bratislava II, je povinný zaplatiť sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 1.700,- €, a to do 30 dní od vyhlásenia rozhodnutia Ústavného súdu SR.

Krajský pozemkový úrad v B. je povinný zaplatiť sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 2.000,- €, a to do 30 dní od vyhlásenia rozhodnutia Ústavného súdu SR.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 260/2007 a postupom krajského pozemkového úradu v konaní vedenom pod č. 519-132/2005/SCA dochádza k porušovaniu jeho základného práva na

prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu (mutatis mutandis II. ÚS 26/95).

1. Zo súvisiaceho spisu okresného súdu sp. zn. 21 C 260/2007, ktorý si ústavný súd zadovážil, vyplýva takýto priebeh napadnutého konania:

Dňa 17. decembra 2007 sťažovateľ podal žalobu o vypratanie pozemku proti žalovaným v 1. až 11. rade. Dňa 15. januára 2008 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu. Dňa 31. januára 2008 sťažovateľ zaplatil súdny poplatok. Dňa 6. februára 2008 okresný súd vyzval žalovaných, aby sa vyjadrili k žalobe sťažovateľa. Dňa 21. februára 2008 okresný súd požiadal Okresný súd Bratislava I o zaslanie rozhodnutia o dedičstve v dedičskej veci po nebohom – žalovanom v 8. rade. Dňa 25. februára 2008 sa žalovaný v 6. rade vyjadril k žalobe. Dňa 26. februára 2008 okresný súd dopytom adresovaným Registru obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“) a ústrednej evidencii väzňov zisťoval pobyt žalovaného vo 4. rade.

Zároveň sa žalovaní v 3., 5. a 10. rade vyjadrili k žalobe. Dňa 27. februára 2008 sa žalovaný v 9. rade vyjadril k žalobe. Dňa 28. februára 2008 sa žalovaní v 1. a v 11. rade vyjadrili k žalobe. Dňa 29. februára 2008 sa k žalobe vyjadril žalovaný v 2. rade. Dňa 6. marca 2008 okresný súd dostal z ústrednej evidencie väzňov negatívnu lustráciu žalovaného vo 4. rade. Dňa 26. marca 2008 okresný súd požiadal Miestny úrad B. – V. (ďalej len „miestny úrad“) o oznámenie pobytu žalovaného v 7. rade. Dňa 29. apríla 2008 miestny úrad oznámil, že žalovaný v 7. rade zomrel. Dňa 16. mája 2008 register obyvateľov oznámil miesto trvalého pobytu žalovaného vo 4. rade. Dňa 22. mája 2008 okresný súd opätovne vyzval žalovaného v 6. rade, aby sa vyjadril k žalobe. Dňa 26. júna 2008 sa žalovaný v 6. rade vyjadril k žalobe (k meritu veci) a žalovaný v 5. rade doplnil svoje vyjadrenie k žalobe z 26. februára 2008. Dňa 3. júla 2008 sa právny nástupca žalovaného v 7. rade vyjadril k žalobe. Dňa 4. júla 2008 sa vyjadril k žalobe právny nástupca žalovaného v 8. rade. Dňa 21. júla 2008 okresný súd nariadil pojednávanie na 17. október 2008. Dňa 10. októbra 2008 sťažovateľ doručil okresnému súdu zmenu návrhu a rozšírenie okruhu účastníkov konania. Dňa 17. októbra 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené z dôvodu dovolenky zákonnej sudkyne na 17. december 2008. Sťažovateľ svoju neúčast' písomne ospravedlnil. Na pojednávaní advokátka JUDr. B. predložila splnomocnenie na zastupovanie žalovaných v konaní. Zároveň jej bol doručený návrh sťažovateľa na rozšírenie okruhu účastníkov konania zo 6. septembra 2008. Dňa 22. októbra 2008 sťažovateľ doručil okresnému súdu ďalšie dôkazy vo veci. Dňa 3. novembra 2008 okresný súd vyzval „Okresný úrad Bratislava 2“, krajský pozemkový úrad a Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo pôdohospodárstva“), aby sa vyjadrili k návrhu sťažovateľa na ich pristúpenie do konania. Dňa 19. novembra 2008 sa krajský pozemkový úrad vyjadril k návrhu sťažovateľa zo 6. septembra 2008. Dňa 20. novembra 2008 sťažovateľ doručil návrh na zmenu a rozšírenie žalobného návrhu (obsahovo totožné podanie ako návrh sťažovateľa zo 6. septembra 2008). Dňa 1. decembra 2008 sa ministerstvo pôdohospodárstva vyjadrilo k návrhu sťažovateľa zo 6. septembra 2008. Dňa 10. decembra 2008 sa k návrhu sťažovateľa vyjadril Obvodný úrad v B. (ďalej len „obvodný úrad“). Dňa 17. decembra 2008 právna zástupkyňa odporcov ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu náhlej práceneschopnosti. Okresný súd odročil pojednávanie na neurčito. Dňa 20. januára 2009 okresný súd uznesením pripustil vstup

d'alších účastníkov do konania na strane žalovaných – ministerstvo pôdohospodárstva (ako žalovaný v 12. rade), krajský pozemkový úrad (ako žalovaný v 13. rade) a obvodný úrad (ako žalovaný v 14. rade). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. apríla 2009. Dňa 19. marca 2009 s'ťažovateľ doručil okresnému súdu návrh na zmenu petitu žaloby. Dňa 20. marca 2009 okresný súd vyzval žalovaných (v 12. až 14. rade a právnu zástupkyňu žalovaných v 1. až 11. rade), aby sa vyjadrili k návrhu s'ťažovateľa na zmenu petitu žaloby. Dňa 14. apríla 2009 sa krajský pozemkový úrad vyjadril k návrhu s'ťažovateľa na zmenu petitu žaloby. Dňa 17. apríla 2009 sa ministerstvo pôdohospodárstva vyjadrilo k návrhu s'ťažovateľa na zmenu petitu žaloby. Dňa 3. augusta 2009 okresný súd uznesením pripustil zmenu petitu žaloby (právoplatnosť nadobudlo 11. augusta 2009). Dňa 11. septembra 2009 okresný súd nariadil pojednávanie na 4. november 2009. Dňa 4. novembra 2009 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom právna zástupkyňa s'ťažovateľa uviedla, že správne konanie vo veci uplatneného nároku na vyporiadanie vlastníctva k užívanému pozemku podľa zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení neskorších predpisov nebolo dosiaľ ukončené. Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že konanie bude prerušené. Okresný súd uznesením prerušil konanie do právoplatného skončenia „*správneho konania vedeného na Okresnom pozemkovom úrade v B., Krajskom pozemkovom úrade v B. pod č. 519-132/2005/SCA a Ministerstve pôdohospodárstva SR pod č. 5227/2005-910/2002*“. Dňa 20. novembra 2009 s'ťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o prerušení konania zo 4. novembra 2009. Dňa 3. decembra 2009 okresný súd zaslal odvolanie s'ťažovateľa žalovaným na vedomie (poslednému zo žalovaných bolo odvolanie doručené 10. februára 2010). Dňa 20. apríla 2010 bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní s'ťažovateľa. Dňa 20. decembra 2010 krajský súd uznesením č. k. 9 Co 144/2010-234 napadnuté uznesenie okresného súdu o prerušení konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dňa 8. marca 2011 bol spis vrátený okresnému súdu.

Z prehľadu procesných úkonov v napadnutom konaní vyplýva, že okresný súd v podstate konal vo veci priebežne a jeho postup v zásade smeroval k odstráneniu právnej neistoty s'ťažovateľa. Doterajšiu dĺžku napadnutého konania čiastočne ovplyvnili aj

procesné návrhy sťažovateľa (zmena návrhu a rozšírenie okruhu účastníkov konania zo 6. septembra 2008, návrh na zmenu petitu žaloby z 18. marca 2009), s ktorými sa okresný súd musel v priebehu konania vysporiadať. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že využitie možností daných sťažovateľovi procesnými predpismi (napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní nemožno kvalifikovať ako postup, dôsledkom ktorého sú zbytočné prietahy (napr. I. ÚS 31/01). Na druhej strane si však aj sťažovateľ musí byť vedomý toho, že využitie týchto procesných prostriedkov objektívne spôsobuje predĺženie napadnutého konania.

Pri posudzovaní doterajšej dĺžky napadnutého konania ústavný súd zohľadnil aj skutkovú (faktickú) zložitost' veci, ktorá súvisí najmä s väčším počtom účastníkov konania na strane žalovaných, ktorým bolo potrebné návrhy sťažovateľa doručovať. Dvaja žalovaní v priebehu konania zomreli, čo si vyžiadalo zo strany konajúceho súdu povinnosť zisťovať ich právnych nástupcov. V prípade žalovaného vo 4. rade musel okresný súd zisťovať adresu jeho pobytu prostredníctvom registra obyvateľov.

Sťažovateľ tiež namietal, že okresný súd spôsobil prietahy v napadnutom konaní aj svojím rozhodnutím o prerušení konania, ktorým vytvoril „*paradoxnú procesnú situáciu uzavretého kruhu*“.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08), pričom rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99), t. j. v danom prípade okresného súdu.

Okresný súd svojím uznesením zo 4. novembra 2009 prerušil napadnuté konanie podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) do

právoplatného skončenia „*správneho konania vedeného na Okresnom pozemkovom úrade v B., Krajskom pozemkovom úrade v B. pod č. 519-132/2005/SCA a Ministerstve pôdohospodárstva SR pod č. 5227/2005-910/2002*“, čo odôvodnil tým, že v tomto konaní sa rieši otázka týkajúca sa oprávnenosti užívania predmetného pozemku žalovanými v 1. až 11. rade, teda vec podstatná pre rozhodnutie okresného súdu vo veci samej. Uznesenie okresného súdu o prerušení konania bolo uznesením krajského súdu č. k. 9 Co 144/2010-234 z 20. decembra 2010 na základe odvolania sťažovateľa zrušené a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol: „... v správnom konaní sa rieši okrem iného aj otázka, či je predmetný pozemok užívaný členmi záhradkovej osady oprávnene, t. j. ... otázka, ktorú je súd oprávnený posúdiť ako predbežnú otázku aj sám. ...Odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie o prerušení konania je nateraz predčasné; súd prvého stupňa nezisťoval v akom štádiu je posudzovanie nároku na pozemok, uplatneného odporcami 1/ - 10/ príslušnými správnymi orgánmi, resp. nezvažoval možnosť vlastného posúdenia otázky oprávnenosti užívania dotknutého pozemku členmi záhradkovej osady.“

Možno konštatovať, že v posudzovanom prípade požiadavke hospodárnosti konania nezodpovedal variant procesného postupu zvolený okresným súdom, ktorý spočíval v prerušení konania. V tomto prípade podľa názoru ústavného súdu zrušením napadnutého uznesenia o prerušení konania odvolacím súdom a vrátením veci okresnému súdu došlo k predĺženiu napadnutého konania v dôsledku „neefektívnej“ činnosti okresného súdu.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prierah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné prierahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prierahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prierahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Aj keď postup okresného súdu v preskúvanom konaní nebol, ako už bolo uvedené, efektívny a prispel aj k predĺženiu konania, ústavný súd je toho názoru, že doterajšiu dĺžku konania nemožno pripísať iba na vrub neefektívnemu postupu okresného súdu, keďže v dôsledku podaného odvolania sa spis nachádzal takmer 11 mesiacov na krajskom súde. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že sťažnosť smeruje iba proti postupu okresného súdu, a keďže konanie pred ústavným súdom je ovládané princípom dispozitívnosti, nie je možné, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný všeobecný súd bez výslovného návrhu sťažovateľa.

Podľa názoru ústavného súdu, vychádzajúc z uvedeného chronologického prehľadu podstatných (procesných) úkonov okresného súdu, aj keď doterajší priebeh konania pred okresným súdom nebol celkom bez prietáhov a bol poznačený aj neefektívnou činnosťou, v zásade smeroval k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa a nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietáhov v konaní v takom rozsahu a intenzite, ktoré by si vyžadovali prijatie sťažnosti na ďalšie konanie.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto v danom štádiu napadnutého konania neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní už po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. Sťažovateľ súčasne namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského pozemkového úradu v konaní vedenom pod č. 519-132/2005/SCA.

Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak poskytovanie tejto ochrany nie je v právomoci všeobecných súdov. V danom prípade právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru má všeobecný súd, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a podľa § 244 ods. 3 druhej vety OSP sa postupom správneho orgánu rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Ak teda sťažovateľ tvrdí, že nečinnosťou krajského pozemkového úradu ako správneho orgánu v konaní vedenom pod č. 519-132/2005/SCA bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, môže sa ochrany svojho práva domáhať prostredníctvom žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t OSP pred všeobecným súdom, čo vylučuje právomoc ústavného súdu (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) v uvedenej veci.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že nečinnosť okresného súdu v ďalšom priebehu označeného konania by mohla spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo nevylučuje, aby sťažovateľ v takom prípade opätovne podal sťažnosť ústavnému súdu.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2011